

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสเดิม พบปัญหาต่างๆ ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 2 ถึงแม้ว่าระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสจะเพิ่มภาระให้กับแผนกเภสัชกรรมอย่างมากก็ตาม แต่เนื่องจากระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสมีข้อดีกว่าระบบการจ่ายยาแบบเดิม ที่มีความสำคัญได้แก่

- ลดอัตราการเกิดความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา
- สามารถลดค่าใช้จ่ายรวมยอดซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ยาทั้งหมดภายในโรงพยาบาล
- ทำให้สามารถควบคุมกำกับยาได้โดยตลอด รวมทั้งสามารถติดตามผลการใช้ยาได้ดีขึ้น
- สามารถคิดราคาขายได้ยุติธรรมต่อผู้ป่วยและโรงพยาบาล
- ลดปริมาณและมูลค่าของยาคงคลังทั้งหมดภายในโรงพยาบาล
- เภสัชกรสามารถจัดการตารางการทำงานในฝ่ายเภสัชกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นแนวโน้มจึงมีการนำระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสมาใช้ภายในโรงพยาบาลมากขึ้น จากปัญหาของระบบยูนิตโดส ประกอบกับความขาดแคลนทางด้านบุคลากรของโรงพยาบาล จึงเห็นเป็นการเหมาะสมที่จะนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้ กับระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสเพื่อช่วยลดภาระงานต่าง ๆ ลง ทำให้ระบบการจ่ายยาแบบนี้ได้ผลและมีประสิทธิภาพจริง ระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสที่พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจ่ายยาแบบนี้ โดย

- 6.1.1 ช่วยงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมยาในรูปแบบยูนิตโดส ได้แก่
  - 6.1.1.1 การพิมพ์ฉลากยาในรูปแบบยูนิตโดสที่ประกอบด้วย ชื่อยาทางการค้า , ชื่อสามัญทางยา , ขนาดความแรง , จำนวนบรรจุต่อ 1 ขนาดใช้ และวันหมดอายุ
  - 6.1.1.2 การเก็บบันทึกการจัดเตรียมยาในรูปแบบยูนิตโดส ตลอดจนการสืบค้นประวัติการเตรียมเมื่อมีปัญหา
  - 6.1.1.3 การจัดทำรายงานสถิติการจัดเตรียมยาในรูปแบบยูนิตโดส
- 6.1.2 ช่วยเภสัชกรในการประเมินความเหมาะสมของคำสั่งแพทย์ และใบสั่งยา ได้แก่
  - 6.1.2.1 ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของยาที่จ่าย
  - 6.1.2.2 ตรวจสอบการจ่ายยากับประวัติการแพ้ยา ซึ่งต้องพิจารณาทั้งที่เป็นยาเดี่ยวและยาผสม
- 6.1.3 ช่วยในการเลือกชนิดของยาที่จ่ายให้เหมาะสมกับคำสั่งแพทย์ ซึ่งคำสั่งแพทย์หนึ่งคำสั่งอาจจะต้องจ่ายยาตั้งแต่ 1 ตัว หรือมากกว่า 1 ตัวร่วมกัน ตลอดจนปรับปรุงปริมาณคงเหลือในคลังให้ทันสมัยตลอดเวลา
- 6.1.4 ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดยาในแต่ละวัน ได้แก่
  - 6.1.4.1 การทำบันทึกการจ่ายยาของผู้ป่วย
  - 6.1.4.2 การคำนวณชนิดและปริมาณยาที่ต้องจัดเตรียมสำหรับผู้ป่วยแต่ละรายในแต่ละครั้ง พร้อมกับพิมพ์เอกสารการนำส่งยา
  - 6.1.4.3 พิมพ์ฉลากยาสำหรับผู้ป่วย ซึ่งนอกจากจะประกอบด้วยชื่อผู้ป่วย ชื่อยาแล้วยังต้องประกอบด้วยคำแนะนำการใช้ยาอย่างละเอียด เช่น รับประทานวันละกี่ครั้งๆ ละกี่เม็ด เมื่อใดบ้าง เป็นต้น
  - 6.1.4.4 ช่วยจัดทำสรุปรายงานการจ่ายยา
- 6.1.5 ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านบัญชีการเงิน ให้ปรับปรุงข้อมูลได้รวดเร็วขึ้นทำให้การคิดเงินค่ายาเป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำ

6.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

6.2.1 เนื่องจาก ระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดสนี้ เป็นระบบใหม่ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ซึ่งเริ่มมีการทดลองปฏิบัติบนหอผู้ป่วยในพิเศษ ดึก ภปร การขอความร่วมมือในเรื่องของการจัดทำเอกสารข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก เช่น แพทย์ พยาบาล จึงอาจได้ไม่มากเท่าที่ควร และในขณะที่ทำการวิเคราะห์ระบบได้มีการปรับปรุงขบวนการทำงานให้เข้ากับสภาพของโรงพยาบาลค่อนข้างบ่อย จึงทำให้การวิเคราะห์ระบบเป็นไปอย่างล่าช้า

6.2.2 ระบบงานที่พัฒนาขึ้นนี้ ได้ออกแบบตามลักษณะ การจ่ายยาของโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ซึ่งจัดเป็นการจ่ายยาผู้ป่วยในแบบกระจาย ดังนั้น กรณีที่นำระบบนี้ไปใช้กับ โรงพยาบาลที่มีการจ่ายยาเป็นแบบรวมศูนย์ อาจรองรับได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

6.2.3 การพัฒนาระบบนี้ อาศัยลักษณะของข้อมูลทั้งหมด ของหน่วยจ่ายยาผู้ป่วยใน พิเศษ ดังนั้นระบบงานที่ได้พัฒนา จึงสนับสนุนการใช้งานในเรื่องของการจ่ายยาเป็นหลัก กรณีที่มีการจ่ายเวชภัณฑ์ด้วย อาจต้องประยุกต์บางขั้นตอนเพื่อให้ระบบใช้งานได้

6.2.4 การวิจัยครั้งนี้เปรียบเสมือนเป็นการเริ่มต้นของการพัฒนาระบบการจ่ายยาแบบ ยูนิตโดสของโรงพยาบาล โดยการนำเทคโนโลยีในด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ ดังนั้นอาจมีข้อผิดพลาด หรือไม่ครบถ้วนในขั้นตอนการปฏิบัติงานในบางขั้นตอนซึ่งเป็นเพราะกฎปลิกย่อยในหน่วยงาน แต่ก็นับเป็นแนวทางไปประยุกต์หรือพัฒนาระบบต่อไปในอนาคตได้

6.2.5 อุปกรณ์ขั้นต่ำที่ต้องการในการติดตั้งระบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ได้แก่

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ซีพียู 80386 ขึ้นไป
- ความจุจานแม่เหล็กชนิดแข็ง อย่างน้อย 100 เมกกะไบท์
- เครื่องขับจานแม่เหล็กชนิดอ่อน ขนาด 5.25 นิ้ว หรือ 3.5 นิ้ว
- จอภาพ VGA หรือดีกว่า
- หน่วยความจำหลักอย่างน้อย 8 เมกกะไบท์
- เม้าส์
- เอ็มเอส-ดอส เวอร์ชัน 3.1 หรือ รุ่นใหม่กว่า
- วินโดส์ เวอร์ชัน 3.1 หรือ รุ่นใหม่กว่า
- ไมโครซอฟต์ แอ็กเซส เวอร์ชัน 2.0
- โปรแกรมระบบการจ่ายยาแบบยูนิตโดส